Družbeno varstvo otrok

KDOR VEČ IMA, NAJ TUDI VEČ DÁ

V mesecu marcu potekajo v Ljubljani zelo živahne razprave o kriterijih za vključevanje otrok v vzgojnovarstvene zavode tef še o nekaterih drugih perečih problemih, ki zadevajo otroško varstvo.

Ljubljančani so namreč ob razpravah o uvedbi samoprispevka za šolstvo in otroško varstvo zahtevali jasne odgovore na številna vprašanja s tega področja in seveda tudi temu primerne ukrepe. Zato so vsi dejavniki, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo s problemi otroškega varstva, spregovorili o gradivu, ki ga je za javno razpravo pripravila TIS Ljubljana. Seveda bi bilo zelo umestno, če bi o teh žgočih problemih spregovorili tudi bralci Naše skupnosti, predvsem pa prizadeti starši.

O KRITERIJIH POGLOBLJENO

V zakonu o vzgojnovarstveni dejavnosti za predšolske otroke piše, da sprejemajo vzgojnovarstveni zavodi otroke po kriterijih, ki jih določi svet VVZ oziroma svet delovne organizacije, v kateri je VV enota v soglasju s temeljno skupnostjo otroškega varstva.

Otroci si v vzgojno varstvenem zavodu pridobivajo tudi mnoga praktična znanja, ki jim bodo pozneje koristila v življenju

otroci iz nepopolnih družin (taki, ki imajo samo očeta ali mater), otroci iz revnih družin, iz družin, v katerih sta oba roditelja ali zaposlena ali telesno ali duševno bolna ter iz družin, ki živijo v slabših stanovanjskih razmerah.

Prednost bi morali imeti tudi otroci iz družin, ki stalno prebivajo na območju krajevne skupnosti oziroma dogovorjenega okoliša ter otroci iz družin, katerih starši so zaposleni v delovni organizaciji na območju krajevne skupnosti ali dogovorjenega okoliša.

Vprašljivo pa je, kakšna naj bo teža posameznih kriterijev, kdaj je že en sam kriterij odločujoč za sprejem otroka, kdaj pa je potrebno upoštevati kombinacijo več kriterijev hkrati.

VVZ morajo sprejeti osnutke pravilnikov, upoštevajoč navedene kriterije. Pravilnike bi potem dali v javno razpravo svetom krajevnih skupnosti, družbenopolitičnim organizacijam in prizadetim staršem.

Nove ali prečiščene in dopolnjene pravilnike bi VVZ upoštevali ob sprejemanju otrok v šolskem letu 1972/73.

DIFERENCIRANE CENE V VRTCIH

Kot je znano, so volivci v razpravah o uvedbi samoprispevka za otroško varstvo in šolstvo v Ljubljani zahtevali sprejetje diferenciranih cen v VVZ. Na podlagi te zahteve in upoštevajoč ukrepe o odpravljanju

Tale dva nimata urejenega varstva

socialnih razlik je TIS Ljubljana pripravila predlog diferenciranih cen v dveh variantah.

I. VARIANTA

Dohodek na družinskega člana	TIS	Plačnik ekonomske cene: Starši	Dodatni vir
do 600 din	50 %	15 %	35 %
od 601 do 900 din	50 %	25 %	25 %
od 901 do 1.200 din	50 %	35 %	15 %
od 1.201 din dalje	50 %	50 %	–

II. VARIANTA

do 300 din	50 %	15 %	35 %
od 301 do 600 din	50 %	25 %	25 %
od 601 do 901 din	50 %	40 %	10 %
od 901 do 1.200 din	50 %	50 %	–
od 1.201 do 1.500 din	40 %	60 %	–
od 1.501 din dalje	30 %	70 %	–

Druga varianta je sestavljena tako, da bi tisti starši, ki imajo višje dohodke, plačevali poleg prehrane in režije še 10 % oziroma 20 % stroškov za vzgojo otrok v vzgojnovarstvenih zavodih.

DOJENČKE BUDIJO OB 5. URI ZJUTRAJ

V gradivu za javno razpravo o uvajanju popoldanskega varstva otrok je med drugim zapisano tudi tole: „Menimo, da bi morale vse družbenopolitične organizacije vplivati na odločitve o delovnem času mater z majhnimi otroki (do 3 leta starosti). Omogočiti bi jim morali tak delovni čas, da bi lahko zadostile tudi svojim materinskim obveznostim."

Odveč bi bilo poudarjati, kako pomembna bi bila za zdravo rast otroka takšna odločitev delovne organizacije, v kateri dela mati, ki ima doma dojenčka. V ljubljanskih vzgojnovarstvenih zavodih je namreč kar 859 dojenčkov, ki jih budijo vsak dan ob petih zjutraj. Če bi hoteli zagotoviti varstvo za otroke zaposlenih staršev v različnih izmenah, bi morali vzgojnovarstveni zavodi biti odprti ves dan in vso noč. Do tega pa imajo pedagogi, psihologi in zdravniki odklonilno stališče, in sicer iz več razlogov, ki pa jih zaradi pomanjkanja prostora tu ne bomo navajali, so pa razumljivi tudi nestrokovnjaku.

Trenutno je možno najti zasilen izhod iz zagate v tem, da bi izpraznili nekaj prostorov za potrebe popoldanskega varstva, otroke iz teh prostorov pa bi razporedili po drugih oddelkih, ker so domala vsi zavodi polno zasedeni vse tja do 15. ure.

Popoldanski oddelki bi morali biti odprti od 11.30 do 20.30 zvečer. Vanje bi vključili samo otroke od 3. do 7. let starosti, katerih starši so zaposleni v popoldanskem času.

Res pa je, da do jeseni, ko se bodo sprostile zmogljivosti v VVZ z odhodom dela otrok v osnovno šolo, ne bo kazalo odpirati oddelkov za nočno varstvo in je tudi poiskusno odpiranje popoldanskih oddelkov samo začasna rešitev, ki bo verjetno šele v jeseni postala trajna oblika varstva.

Po en oddelek za popoldansko varstvo bi lahko v občini Moste-Polje odprli v VVZ Angelce Ocepek in v VVZ Jarše, medtem ko ga VVZ Vevče že ima.

O kriterijih za sprejem otrok v VVZ in diferenciranem plačevanju oskrbnin sta razpravljala tudi izvršni odbor občinske konference SZDL in občinski svet za prosveto in kulturo Obs Ljubljana Moste-Polje na skupni seji in sta svoja stališča in predloge posredovala TIS Ljubljana.

USPELA KRVODAJALSKA AKCIJA

Dne 15. februarja je bila krvodajalska akcija delavcev tovarne Saturnus. Čeravno pravijo, da je vedno težje dobiti dajalce krvi, se Saturnužani vsako leto dobro odrežejo. V letošnji krvodajalski akciji je prišlo na odvzem 200 članic in članov. Od teh je 186 dalo kri. Prav gotovo je to rezultat razumevanja za krvodajalstvo v kolektivu.

PIŠE: JANEZ VSEVED

»PODJETJE, TO SEM JAZ«

Že dalj časa me vznemirja tale modra Marxova misel, ki je dandanašnji od sile uporabna:

„Subjekt ni vedno tisti, kar sam misli o sebi da je, marveč je tisto, kar v resnici je."

Ko sva se oni dan z Janezom Trdorokcem ob poliču vina zapletla v zanimiv pogovor, sem znova prišel do spoznanja, kako prav je imel Marx. Janez je namreč direktor nekega manjšega podjetja in vedno, kadarkoli pogovor nanese na to podjetje, govori o njem kot o svoji lastnini. Navadno kramlja v prvi osebi, češ sam vodim kadrovsko politiko, sam sem izdelal in pred kolektivom objavil program proizvodnje, sam sem podal poročilo o finančnem poslovanju podjetja, sam sem zgradil ta in ta novi objekt, sam sem dal podreti to in to stavbo, sam sem k našemu podjetju priključil ta in ta obrat, sam sem dal odpoved temu in temu delavcu in podobno.

In ko je Janez tudi meni začel naštevati svoje neprecenljive in nenadomestljive direktorske zasluge pri podjetju, sem ugotovil, da tale možak ni kar tako od muh in da (pre)trdo drži vajeti v rokah.

„Pa si prepričan, da je to, kar delaš, najboljša pot, ki si jo ubral? " sem ga nekako plaho vprašal, zavedajoč se, da s takšnim predrznim in provokativnim vprašanjem kar dosti tvegam.

„Popolnoma sem prepričan, da ladjo dobro krmarim in da ne bo nasedla na skalnate čeri," se je Janez na simboličen način odrezal, srknil iz kozarca ter pribil: „Pri delu me vodi intuicija."

„Ali so mar tudi podrejeni delavci zadovoljni s tvojim načinom vodenja podjetja? " sem previdno drezal vanj.

„Vedno so bili in bodo v podjetju nezadovoljneži," se je Trdorokec modro izmikal," a takih ptičkov se hitro znebim."

Moj sobesednik se je primaknil bliže k meni, se previdno ozrl naokoli, če naju kdo ne opazuje in mi skoraj šepnil na uho:

„Prijateljček, moje načelo se glasi: Kdor ni z mano, je proti meni. Sredine ni in amen!"

„No, recimo na tiste!"

„Zaradi njih imam že sive lase. Vedno nekaj vohljajo po podjetju. Vsi so se spravili nadme, od komunistov in sindikalistov do SDK, pravnikov in raznih drugih ne bodi jih treba. Eni mi očitajo, da držim samoupravne organe na povodcu, drugi spet, da samovoljno postavljam in odpuščam delavce, tretji zopet čvekajo, da si nezakonito prilaščam družbeno imovino."

„Seveda, če si znotraj podjetja z železno logiko vse podredil svoji volji, potem je razumljivo, da mora nekdo posredovati od zunaj," sem ugovarjal.

Trdorokec pa se ni dal kar tako ugnati v ‚kozji rog in je takoj prešel v protinapad:

„S kakšno pravico se vtikajo v podjetje? Zame so dvoličneži, lizuni, dlakocepci, lažnivci, skratka bič božji in huda nadloga za kolektiv."

Trdorokec je v ihti robantil in z rokami krilil po zraku, kot da bi se branil nadležnih muh.

„Toda bodi vendar nekoliko bolj samokritičen," sem ga znova začel obdelovati," položaj presojaj trezno. Že vrabci na strehi čivkajo o tem, da si preveč trmast in zaverovan v svojo nezmotljivost. Mar ni to po ma-

„Kaj pa, če ima kdo nekoliko drugačno mnenje od tvojega," sem izdavil.

„Taki primeri so v našem podjetju zelo redki; če pa že so, potem „poskrbim" tudi za take predrzneže.

V hipu se je vse zavrtelo okoli mene. Misli so mi odtavale za nekaj stoletij nazaj. Obšel me je občutek, kot da sem v viteški dvorani, v kateri sedi na poltronu, obdan z vsem sijajem fevdalni mogotec in svojim podložnikom deli nepreklicne in večno veljavne nauke in le-ti samo kimajo.

„Kako pa zunaj podjetja gledajo na vaše medsebojne odnose in ocenjujejo tvoje delo? " sem znova načel pogovor.

„Misliš na tiste vohljače v občini? "

lem že tvoja osebna tragika, ko ne vidiš svojih napak!" sem povzemal.

„Ti tvoje moralne pridige obdrži zase ali pa jih naprti komu drugemu; meni že ne boš solil pameti," me je Trdorokec osorno zavrnil.

In tako sva ob slovesu ostala vsak na svojem bregu. Med potjo domov sem še dolgo premišljeval o subjektu (direktorju Trdorokcu), ki ni isto, kar sam misli o sebi, da je, marveč je tisto, kar v resnici je.

Škodljive posledice takega krmarjenja pa krepko čuti na svoji koži ves kolektiv.

„Sončni kralj" Ludovik XIV. je njega dni vzkliknil: „Država, to sem jaz!"

Naš Trdorokec pa vzklika: „Podjetje, to sem jaz!"

Šolska glasila

MLADI DNEVI

Na osnovni šoli Polje je ostal košček kmečkega sveta. Že res, a kaj, ko se oglaša samo še kot spomin na minule čase, kot spomin na samotni Hlebšev mlin, v katerem je pisatelj Lovro Kuhar končal vojni roman Doberdob in se lotil Jamnice. Je že tako. Mladi dnevi utripajo nad usahlim poljem, ki ga dandanes obrašča zidovje mestnih hiš.

Malce otožno spoznanje, ki se polôti radovedneža, ko prebira Mlade dneve, glasilo učencev osnovne šole Polje. Pri roki imam zadnjo številko, na zunaj skromno, toda prikupno, kot je prikupna deklicá na naslovni strani, ki s prstki pripoveduje o svojem delu. Druga jo skrivaj opazuje. Morda jo občuduje, nemara smemo celo pričakovati, da se ji bo pridružila, ko bo zbrala še zadnji kanček potrebnega poguma. Spodbudna misel: Alenki, Kseniji, Janji, Tatjani, Tomažu in Matjažu bosta kdaj pozneje, verjetno v eni izmed prihodnjih številk, sledila še Špelca in Drago. Nič ne de, če sta v drugem razredu: povedala nam bosta nekaj svojega, in to tako, da ju bomo z zanimanjem poslušali.

Zadnji Mladi dnevi so nastali po volji zrelejših učencev, bolje učenk. Če poslušamo Tatjano, potem bi dejali, da ji to ni posebno všeč. Pravi, da bi bila rada fant, zato da bi se podila za žogo, da bi spoznala Claya in Fraiserja, zato da bi smela z lokom streljati na sosedove mačke, da bi lahko gledala kri in tako naprej. Verjamemo ji, vendar samo toliko, kot ona verjame sebi. Škoda bi bilo njenega peresa, ki ji drsi po papirju hudo ubogljivo. Včasih ga zastavi odmaknjeno, včasih se napoti z njim v sredo življenja, seveda mladega. Potem ji teče tekoče, ko opi-

suje sončen dan na morski obali:

„Zvečer sedim na klopci, božam koleno, kar ti skozi grmovje prilomastita dve Nevenki. Pa oprostite: privalita se dva soda. Ja, tako bo mnogo bolje. How do you do? Ore you fine? Nekaj jim zagodem nazaj, onidve pa kar naprej silita vame. Kristus, pa menda ne bosta do desetih gofljale? Who is this boy, are you ill, dokler me ne reši Sivka (to ni krava, ampak poba!) s tem, da ne bo plesa, ampak da bodo fantje lahko poslušali radio in da naj se grem konje, ker nič ne rečem."

Izgubljen dan na morski obali – ali kjerkoli drugje – je zares razočaranje, praznina, tako presenetljivo zgovorno opisana v Mladih dnevih. *Jaz*

ZA ZLATO PUŠČICO

Občinski strelski odbor Ljubljana Moste-Polje prireja 24. in 25. marca občinsko zaključno tekmovanje z zračno puško za zlato puščico.

Tekmujejo vsi strelci, ki so na družinskih tekmovanjih za zlato puščico izpolnili normo (320 krogov od 400 možnih).

V tem tekmovanju, ki bo v Titovem domu, bo predvidoma sodelovalo 30 tekmovalcev iz štirih družin (Gradiš-Kovinar, Bine Grajzer, Vida Pregarc in Železničar).

Strelci, ki bodo izpolnili normo (525 od 600 možnih krogov) se bodo uvrstili v republiško zaključno tekmovanje, ki bo 2. aprila.

MLADI SE LEPO UVELJAVLJAJO

Mladinska politična šola

Po sklepu predsedstva OK ZMS Ljubljana Moste-Polje je komisija za idejnopolitično vzgojo skupno z delavsko univerzo Borisa Kidriča organizirala politično šolo v okviru izobraževanja predsedstva OK ZMS ter nekaterih aktivnejših mladincev. Mladinska politična šola je namenjena tistim mladincem, ki želijo postati člani ali pa delajo v vodstvenih strukturah političnih organizacij. Slušatelji se bodo seznanili z aktualno družbeno problematiko in z nalogami in dolžnostmi, ki jih imajo kot člani, hkrati pa se bodo naučili delati v organizacijah, da bo njihovo delo kar se le da uspešno. Program obsega 32 ur predavanj, ki se bodo zvrstila po naslednjih temah:

1. Družbenopolitična ureditev SFRJ in samoupravljanje
2. Problemi razvoja gospodarstva v širši družbeni skupnosti in gospodarjenje v gospodarski organizaciji
3. Religija in cerkev
4. Metode političnega delovanja
5. Idejna vloga ZKJ in njen nadaljnji razvoj
6. Oblike in metode neposrednega komuniciranja
7. Naloge komunistov in drugih članov političnih organizacij v sedanjem trenutku.

OK ZMS namerava s takim načinom izobraževanja nadaljevati tudi v prihodnje.

IG

Saturn 72

Mladinski aktiv tovarne Saturnus se je odločil, da izvede akcijo, s katero naj bi v svoje vrste pritegnil še več mladih, predvsem iz neposredne proizvodnje. Odločili so se za simpatično obliko kulturno zabavnega programa iz kviza znanja. Prireditev je bila 10. marca v domu JLA in se je je udeležilo lepo število mladih. Poudariti moramo, da so na prireditvi sodelovali aktivi iz tovarn PEKO Tržič, Alpina Žiri, Tomos iz Kopra, Steklarna iz Hrastnika ter Iskra iz Kranja in lahko rečemo, da je bila ta akcija širšega pomena.

CZ

Tekmovanje mladih pesnikov in pisateljev

Komisija za kulturno dejavnost pri OK ZMS Ljubljana Moste-Polje je razpisala prvo tekmovanje mladih pesnikov in pisateljev osnovnih šol. Tekmovanje ima predvsem namen spodbuditi mlade, ki že pišejo ali pesnikujejo, pa tudi druge. Teme niso predpisane, tako da bo imel vsakdo možnost sodelovanja v tisti smeri, ki jo najbolj občuti. Zaključek tekmovanja bo v mesecu aprilu in bo posvečen razvijanju tradicij NOB ob prazniku OF.

Prav tako se bo v mesecu aprilu končala akcija „Izbor najboljšega glasila učencev osnovnih šol."

Akcija ima podoben pomen kot prva, predvsem pa je njen cilj povečati število izdaj posameznih glasil in njihovo pestrost.

CZ

Atelje Kodeli

Pred meseci je bila na Kodeljevem ustanovljena skupina mladih, katere člani se zanimajo za kulturno dejavnost. Mladi in OK ZMS želi, da bi se v tem ateljeju zbiralo več mladih, kot se jih sedaj, saj so možnosti delovanja silno široke – od dramske do likovne itn. Predvsem smo za pevski zbor in vabimo vse mlade, ki imajo veselje do petja, da se povežejo z OK ZMS (te.. 316-690) ali z ZKPO (tel. 312-697).

CZ

Delo mladih v OZD

V marcu je komisiji za OZD uspelo navezati stike s štirmi delovnimi organizacijami, v katerih skušamo ustanoviti aktive ZM. Aktivi ZM so bili že ustanovljeni na tovorni postaji Moste, v Emoni – obrat peruttnina Zalog in trgovina na debelo ter v Velani, v nekaterih podjetjih pa računamo na ustanovitev aktivov v kratkem. Pri samem delu smo uspešno delovali s sekretarji OOZK, ki so nam nudili veliko pomoč. Za vse aktive pripravljamo akcijo z naslovm „Akcija 72".

CZ

Naša SKUPNOST
GLASILO SZDL LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Ustanovitelj in izdajatelj: Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Ljubljana Moste-Polje – Glavni in odgovorni urednik: Bogdan Šturm – Ureja uredniški odbor: France Fajdiga (tehnični urednik), Slavko Gerlica, Marjan Moškrič, Milan Pritekelj (lektor), Edo Svetek.
Uredništvo in uprava: Ljubljana, Ob Ljubljanici 42/II, telefon 315-980, tekoči račun pri SDK Ljubljana ObK SZDL Ljubljana Moste-Polje, Naša skupnost 501-8-205/1 Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Rokopisov ne vračamo!